

Sygn. akt III U 249/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 maja 2014r. w Suwałkach

sprawy **J. J.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

w związku z odwołaniem J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 6 marca 2014r. znak (...) i z dnia 25 marca 2014r. znak (...)

zmienia zaskarżone decyzje i przyznaje J. J. prawo do emerytury od dnia (...).

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 06.03.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) i ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) odmówił J. J. prawa do wcześniejszej emerytury z uwagi na nieudowodnienie 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych i 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Do ogólnego stażu pracy organ rentowy nie uwzględnił pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 20.02.1970r. do 11.11.1976r. i od 29.05.1977r. do 02.09.1977r., ponieważ ze złożonej dokumentacji wynika, iż w okresie od 04.09.1973r. do 16.12.1973r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...)w G., a w okresie od 17.12.1973r. do 30.08.1975r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Ponadto świadek A. K., na którego zeznania powoływał się odwołujący, nie mieszkał w miejscowości S..

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył okresu pracy od 03.08.1979r. do 25.10.1996r. w Chłodni (...) S.A. ponieważ w świadectwie pracy z dnia 25.10.1996r. powołano nieaktualne przepisy resortowe.

W odwołaniu J. J. domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Wskazał, iż w gospodarstwie rolnym rodziców pracował od 20.02.1970r. do 03.09.1973r., od 01.09.1975r. do 11.11.1976r. i od

29.05.1977r. do 02.09.1977. Co prawda od 04.09.1973r. do 30.08.1975r. uczęszczał do Ochotniczych Hufców Pracy, jednak nadal pomagał rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Na okoliczność wiarygodności zeznań świadka A. K. złożył mapkę geodezja, która potwierdza, iż byli bliskimi sąsiadami, mimo zamieszkiwania w różnych wsiach. Na okoliczność pracy w warunkach szczególnych ponownie złożył świadectwo pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

W wyniku rozpoznania powyższego odwołania organ rentowy decyzją z dnia 25.03.2014r. Co prawda ponownie odmówił J. J. prawa do wcześniejszej emerytury, ale tylko z powodu niewykazania 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Zaliczony przez ZUS staż pracy w warunkach szczególnych wyniósł 17 lat 7 miesięcy i 11 dni. Podtrzymał argumenty wskazane przy odmowie zaliczenia okresów pracy gospodarstwie rolnym rodziców dodatkowo wskazując na informacje, jakie odwołujący podał przy wniosku o ustalenie kapitału początkowego. Wynika z nich, iż od 01.09.1969r. do 30.06.1970r. uczęszczał do technikum (...) w D., którego nie ukończył.

W odwołaniu od tej decyzji J. J. domagał się jej zmiany i zaliczenia spornych okresów, jako okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 30.04.2014r. obie sprawy połączono do wspólnego rozpoznania.

Sąd ustalił, co następuje:

J. J. (ur. (...)) w dniu 12.02.2014r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę.

Na dzień 01.01.1999r. udowodnił 23 lata 6 miesięcy i 16 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Natomiast do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył 17 lat 7 miesięcy i 11 dni, uwzględniając okresy pracy:

- od 12.11.1976r. do 28.05.1977r. w Zakładach (...) S.A. w E. na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego przy robotach ciężkich w magazynie poubojowym (świadectwo pracy w warunkach szczególnych k. 12 akt ZUS);

- od 03.08.1979r. do 25.10.1996r. w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w E. na stanowisku garmazera chłodniczego (świadectwo pracy w warunkach szczególnych k. 28 akt ZUS).

Rodzice odwołującego – J. i A. J., prowadzili gospodarstwo rolne położone we wsi S. gm. R.. Gospodarstwo miało powierzchnię 20 ha. Rodzice odwołującego oprócz produkcji roślinnej hodowali również drób, trzodę chlewną (ok. 20 szt.) i bydło (8 sztuk). W spornym okresie rodzice odwołującego mieli 4 nieletnich dzieci. Odwołujący był najstarszym dzieckiem, następną była jego siostra – rok młodsza, która uczyła się w szkole gastronomicznej na Śląsku i bliźniacy - młodszy od wnioskodawcy o 13 lat.

Po ukończeniu szkoły podstawowej odwołujący od 01.09.1969r. do 30.06.1970r. uczęszczał do Technikum (...) w D., oddalonego od miejsca zamieszkania odwołującego o 6-7 km. Odwołujący nie ukończył nauki w tym technikum i wrócił do rodzinnego domu.

Odwołujący był jedynym dzieckiem, które pomagało rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Zeznający w sprawie świadkowie – byli sąsiedzi, rówieśnicy odwołującego – A. K. (13:38-17:00) i P. W. (17:28 – 19:40) potwierdzili, iż odwołujący pracował w gospodarstwie rolnym stale i co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy. Pomagał w pracach polowych np. kierując ciągnikiem oraz obrządu etc.

Do stażu pracy zaliczono okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 01.07.1970r. do 30.08.1973r., wymiarze niezbędnym do wykazania 25 lat.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 184 ust.1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227) prawo do emerytury w obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonym urodzonym - tak jak wnioskodawca – po 31.12.1948r., jeżeli pracowali w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, posiadają staż ubezpieczeniowy w wymiarze 25 lat i ukończyli 60 rok życia (w przypadku mężczyzn). Ilość lat pracy warunkach szczególnych oraz wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych jest badana na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czyli 01.01.1999r.

Zgodnie z dyspozycją art. 32 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych uważa się osoby, które były zatrudnione przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej, ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Przepis art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS odnośnie wieku, stażu pracy oraz charakteru wykonywanej pracy, uprawnionych do emerytury odsyła do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). §3 i 4 rozporządzenia, prawo do emerytury uzależniają od spełniania łącznie następujących warunków: posiadanie 25-letniego okresu zatrudnienia, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach i ukończenie 60 roku życia. Zgodnie z §2 ust.1 rozporządzenia w sprawie wieku..., zaliczeniu do okresów pracy w warunkach szczególnych podlegają te, w których praca była świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Ponadto zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, przypadające przed dniem 01.01.1983r. okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Przy ustalaniu prawa do świadczenia, o zaliczeniu okresów pracy w gospodarstwie rolnym sprzed objęcia rolników obowiązkiem opłacania składek na rolnicze ubezpieczenie społeczne domowników (czyli przed dniem 1.01.1983r.) przesądza wystąpienie dwóch okoliczności – po pierwsze wykonywanie czynności rolniczych w sposób stały, gotowość do podjęcia pracy rolniczej, po drugie - czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy tj. minimum 4 godziny dziennie (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08.03.2011r. sygn. II UK 305/10, LEX 852557).

W sprawie bezspornym było, iż odwołujący wykazał wymagane 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Wynika to z decyzji 25.03.2014r., z której wynika, iż wnioskodawca wykazał 17 lat 7 miesięcy i 11 dni. Sąd nie miał zastrzeżeń, co do wymiaru zaliczonego okresu pracy w warunkach szczególnych, ani podstaw, w oparciu o które organ rentowy uwzględnił wspomniane okresy.

Sporne pozostawało, czy na dzień 01.01.1999r. odwołujący posiadał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. W toku procesu odwołujący wykazał, iż w okresie od 01.07.1970r., czyli po ukończeniu nauki w Technikum (...) w D., do 30.08.1973r. pracował stale i w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie przy pracach rolniczych w gospodarstwie rodziców. Podstawę uwzględnienia spornego okresu w wymiarze niezbędnym do wykazania 25 lat, stanowiły przede wszystkim zeznań świadków i dowody w postaci dokumentów potwierdzających areał i tytuł własności gospodarstwa w S.. Nie uszło uwadze Sądu, iż w spornym okresie wnioskodawca był jedynym dzieckiem, które zostało przy rodzicach i było na tyle dorosłe, że mogło pomagać w pracach rolniczych. Areał, szeroki zakres produkcji rolniczej oraz ilość trzody chlewnej bez wątplenia wymagały codziennej pracy w wymiarze przekraczającym 4 godziny dziennie, i to nie tylko w okresach siewu, żniw czy wykopiek. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, którzy posiadali wiedzę o rodzaju prac wykonywanych przez odwołującego w spornym okresie i ich ilości i wymiarze czasu pracy, jaki na nie poświęcał. Ponadto świadkowie zeznający w sprawie to rówieśnicy odwołującego, którzy w spornym okresie mieszkali w blikiem

sąsiedztwie gospodarstwa rodziców wnioskodawcy. Dlatego ich zeznania w całości uwzględniono przy merytorycznym rozstrzygnięciu w sprawie.

Mając powyższe na uwadze uwzględniono sporny okres do ogólnego stażu pracy. Tym samym wnioskodawca spełnił wszystkie warunki do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury, od daty ukończenia wieku 60 lat.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc orzeczono jak w sentencji.

mt